

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9CoCsp/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519202544
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7519202544.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a členiek senátu JUDr. Gizely Majerčák a JUDr. Táne Veščičikovej v spore žalobcu BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzska republika, konajúca na území Slovenskej republiky, prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 258 713, so sídlom v Bratislave, Karadžičova 2, zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Ventúrska 16, proti žalovanému: W. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ď.T. XXX/XXX, o zaplatenie 603,60 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie zo dňa 15.08.2019 č.k. 20Csp/233/2019-50 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice-okolie (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca vo vzťahu k žalovanému domáhal zaplatenia 603,60,- eura s prísl. titulom plnenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

2. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavrel dňa 18.12.2014 zmluvu o úvere, na základe ktorej mu poskytol peňažné prostriedky vo výške 759,99,- eur. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť, vrátane úroku, príslušenstva a dojednaných poplatkov. Nakoľko žalovaný svoj úver riadne a včas platiť nesplnil, právny predchodca žalobcu vyhlásil dňa 03.05.2016 úver za predčasne splatný. Z predloženého splátkového kalendára súd prvej inštancie zistil, že žalovaný uhradil celkom 359,10,-eura , pričom mu bolo poskytnutých 759,99,-eur.

3. Po právnom posúdení veci v zmysle § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b) a d) zák. č. 129/2010 Z.z., § 52 ods.1 až 4, § 53 ods. 9, § 54a, § 565, § 100 ods. 1, § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka dospel súd prvej inštancie k záveru, že nárok žalobcu je premlčaný, preto žalobu zamietol.

4. Daný zmluvný vzťah vyhodnotil ako vzťah spotrebiteľský. Vychádzajúc z ust. § 54a Občianskeho zákonníka v spojení s § 879 Občianskeho zákonníka skúmal, či nárok nie je premlčaný.

5. V danom prípade právny predchodca žalobcu zosplatnil úver dňa 03.05.2016 pre nezaplatenie splátky - konkrétne najneskôr splatnej splátky v mesiaci 02/2016 splatnej dňa 15.02.2016. Premlčacia doba tak v zmysle § 565 v spojení s § 55 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 103 Občianskeho zákonníka začala podľa názoru súdu prvej inštancie plynúť od splatnosti splátky splatnej dňa 15.02.2016, teda odo dňa 16.02.2016. Trojročná premlčacia doba tak uplynula v pondelok dňa 18.02.2019. Žaloba bola doručená súdu (až) dňa 18.04.2019, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

6. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli. Nevidel priestor pre aplikáciu § 257 C.s.p.

7. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p. a odvolaciu súdu navrhol, aby rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V dôvodoch odvolania vytkol súdu prvej inštancie, že vec nesprávne právne posúdil z hľadiska vysloveného názoru o tom, že nárok žalobcu, odvíjajúci sa od zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej dňa 18.12.2014, je potrebné považovať za premlčaný. S poukazom na § 101, § 103, § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka sa žalobca nestotožňuje s názorom súdu, že premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva veriteľa v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva. Z Občianskeho zákonníka, najmä z hlavy 8 prvej časti určujúcej dĺžku premlčacej doby nevyplýva, že veriteľ, ktorého dlžník je spotrebiteľom, by mal byť akokoľvek ukrátený o svoje právo na uplatnenie pohľadávok v zákonom priznanej všeobecnej 3-ročnej premlčacej dobe. Zákonné ust. § 565 Občianskeho zákonníka predstavuje právo veriteľa, nie jeho povinnosť. Pokiaľ by veriteľ nevyužil právo na splatenie celého zvyšku dlhu, naďalej by bol oprávnený požadovať len zaplatenie už splatných splátok, pričom premlčacia doba by plynula každej splátke samostatne. Do momentu predčasného zosplatenia dlhu sa jednotlivé mesačné splátky premlčujú samostatne (január 2015 až apríl 2016) a až ku dňu 03.05.2016 sa mohli stať splatnými zvyšné splátky splatné k 15.05.2016 až 15.12.2016. V tej súvislosti poukázal na iné rozhodnutia krajských súdov. Minimálne mal tak súd priznať žalobcovi splátky splatné po mimoriadnom zosplatení úveru v rozsahu 319,20 eur. Uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

8. Na základe podaného odvolania odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce podľa § 379 v spojení s § 380 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

9. Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je založené na nesprávnom právnom posúdení veci ak súd pri skúmaní, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy uplatnené žalobcom v konaní nie je premlčané vychádzal z názoru, že „premlčacia doba práva na zaplatenie zosplateného dlhu začína skôr, ako dôjde k zosplateniu dlhu.... a to odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatený“.

10. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

11. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

12. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté, alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

13. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania zo zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

14. Citované ust. § 101 Občianskeho zákonníka rieši okrem dĺžky premlčacej doby zároveň aj začiatok jej plynutia a to tak, že plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, teda podľa súdnej praxe keď vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu.

15. Ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka rieši začiatok plynutia premlčacej doby v prípade zročnosti celého dlhu (§ 565 Občianskeho zákonníka) tak, že začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky - teda až týmto dňom môže veriteľ právo vykonať po prvý raz, ináč povedané týmto dňom mu vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu.

16. Podľa ust. § 103 Občianskeho zákonníka nemôže začať plynúť premlčacia doba, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy (odo dňa zročnosti nesplnenej splátky), lebo to vylučuje ust. § 53 ods. 9

Občianskeho zákonníka, podľa ktorého môže dodávateľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky za súčasného upozornenia spotrebiteľa v lehote 15 dní na uplatnenie tohto práva podľa § 565 a vyhlásenia mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru dodávateľom. Je tomu tak preto, že až po splnení podmienok uvedených v ust. § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka môže dodávateľ právo vykonať po prvý raz - uplatniť na súde a od tohto okamihu plyní aj trojročná premlčacia doba.

17. Z uvedeného možno vyvodiť, že samotným nesplnením niektorej splátky, pokiaľ ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, nevzniká dodávateľovi právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky a teda jej nesplnením neplyní ani premlčacia doba, lebo tá plyní až od okamihu, keď dodávateľ mohol právo vykonať, teda od okamihu, kedy mu vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu.

18. Podľa názoru odvolacieho súdu je navyše pojmovo vylúčené, aby plynutie premlčacej doby začalo skôr, než vznikne veriteľovi možnosť uplatniť právo žalobou. Opačný záver nemožno vyvodiť zo žiadnych zákonných ustanovení vrátane ust. § 103 Občianskeho zákonníka, pokiaľ ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy.

19. Možno preto uzavrieť, že premlčacia doba v spotrebiteľských veciach plyní okamihom, keď dodávateľ mohol v zmysle zákona právo uplatniť (zosplatiť úver).

20. Súd prvej inštancie v dôvodoch rozhodnutia poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 5Co/233/2016 a 6Co/77/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co/34/2018, Krajského súdu v Trnave sp.zn. 26Co/158/2017 a Krajského súdu v Nitre sp.zn. 6Co/427/2016, ktoré vychádzali z názoru, že premlčacia doba na zaplatenie zosplateného dlhu začína skôr, ako dôjde k zosplateniu dlhu. S uvedeným názorom sa odvolací súd nestotožňuje, lebo uvedený názor nezohľadňuje ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k ust. § 103 Občianskeho zákonníka, nakoľko ako bolo vyššie uvedené samotným nesplnením niektorej splátky, pokiaľ ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy nevzniká dodávateľovi právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky a teda jej nesplnením neplyní ani premlčacia doba.

21. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že právne posúdenie veci súdom prvej inštancie vo vzťahu k prípadnému premlčaniu žalobcom uplatneného nároku je nesprávne, preto odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. c/ C.s.p. napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

22. Po vrátení veci bude preto úlohou súdu prvej inštancie opätovne rozhodnúť o žalobcom uplatnenom nároku a pri skúmaní, či právo žalobcu zo spotrebiteľskej zmluvy je alebo nie je premlčané bude vychádzať z názoru odvolacieho súdu vysloveného v tomto zrušujúcom uznesení, t.j. že premlčacia doba plyní od momentu, kedy vzniklo právo veriteľovi zosplatiť úver, za splnenia podmienok stanovených zákonom.

23. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. C.s.p.).

24. Uvedené rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).